UNIVERSITY OF HELSINKI
FACULTY OF VETERINARY MEDICINE

HIPPOS

KUOLAINALUEEN SUUVAURIOT SUOMALAISILLA RAVIHEVOSILLA KILPAILUN JÄLKEEN

Kati Tuomola, Nina Mäki-Kihniä, Minna Kujala-Wirth, Anna Mykkänen ja Anna Valros

JOHDANTO

- Kuolaimiin liittyvät suuvauriot voivat heikentää hevosen hyvinvointia.
- Tutkimuksen tavoitteet:
  1. Tutkia, kuinka yleisiä ja millaisia suuvauriot ovat tutkitussa otoksessa ravihevosia.
  2. Luoda vaurioiden pisteytysjärjestelmä, jolla voidaan arvioida hevosen kuolainalueen vauriotilanne kokonaisuutena (vauriostatus).
  3. Selvittää vaurioiden riskitekijöitä.

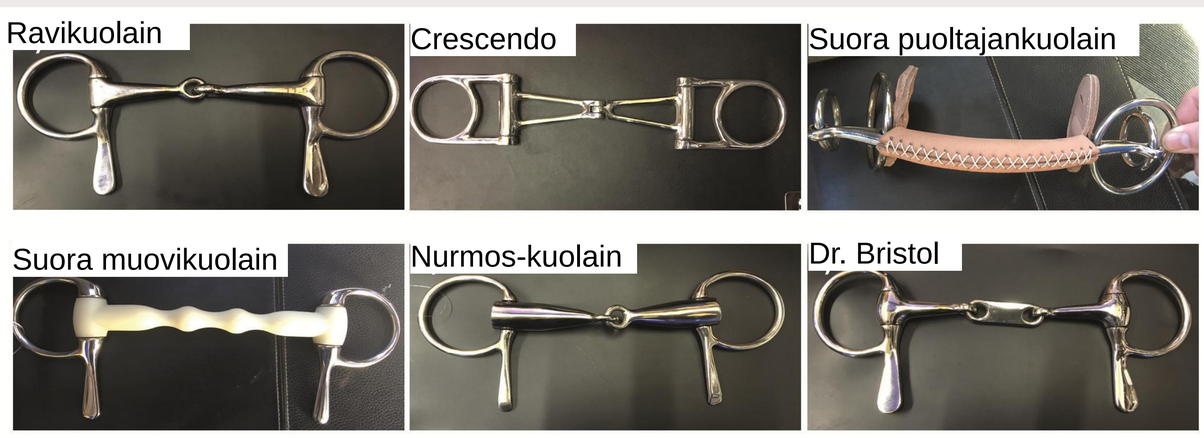

Kuva 1. Kuusi tavallisinta ravihevosten kuolaintyyppiä.

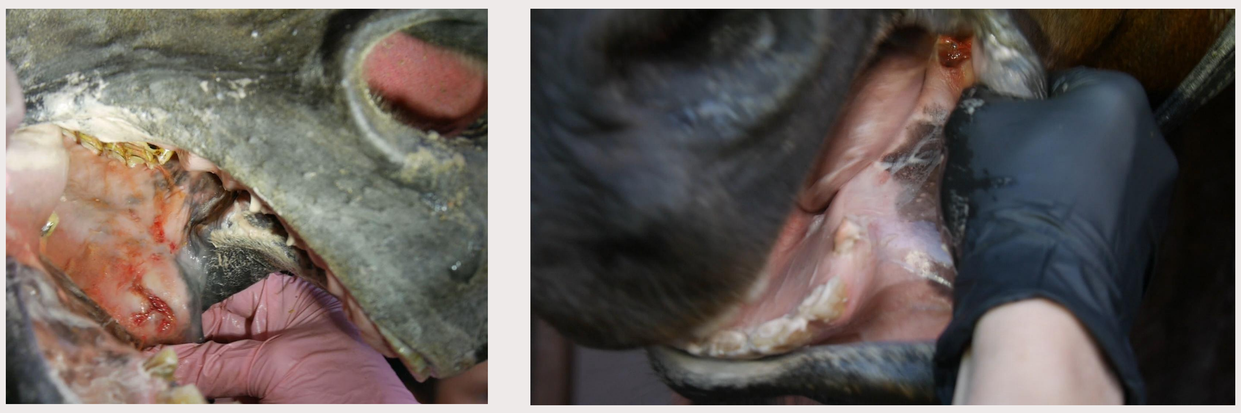

Kuva 2. Hevosia, joilla oli vakava suuvauriostatus.

TULOKSET

- Tutkituista hevosista 84 %:lla (219/261) oli vaurioita kuolaimen vaikutusalueella.
- Tutkituista hevosista 2 %:lla (6/261) oli verta suun ulkopuolella.
- Hevosilla, jotka kilpailivat Crescendo-kuolaimella (n = 38, OR 3.6, CI 95 % 1.4–8.9), suoralla puoltajankuolaimella (n = 25, OR 9.9, CI 95 % 2.2–45.2) tai suoralla muovikuolaimella (ns. Happy Mouth) (n = 14, OR 13.7, CI 95 % 1.7–110), oli suurempi riski kohtalaisesti tai vakavasti vaurioituneeseen suuhun kuin hevosilla, jotka kilpailivat ravikuolaimella (vertailukuolain, n = 98)(P = 0.002).
- Tammoilla oli suurempi riski kohtalaisesti tai vakavasti vaurioituneeseen suuhun (n = 102, OR 2.2 CI 95 %1.2–4.2) kuin ruunilla (vertailusukupuoli, n = 98) (P = 0.049).

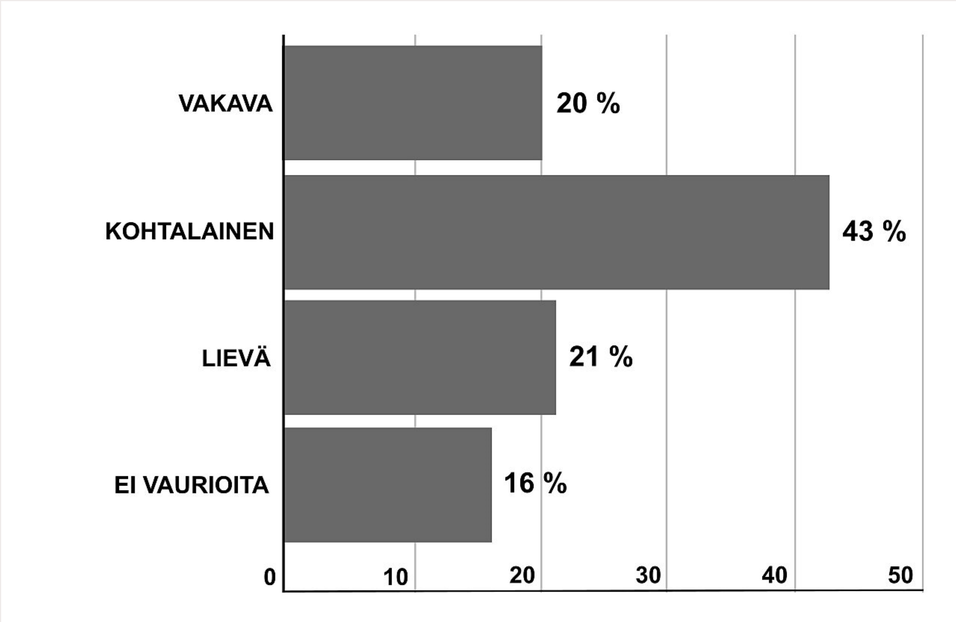

Kuva 3. Hevosten suun vauriotilanne kilpailun jälkeen (N = 261).

MENETELMÄT

- Tutkimme 261 hevosen suun etuosan 20 minuutin kuluessa kilpailun jälkeen kesällä 2017.
- Kaikki vauriot pisteytettiin niiden koon, tyypin (mustelma tai haava) ja syvyyden (pinnallinen tai syvä) mukaan. Mustelmat pisteytettiin 1 – 4 ja haavat 2 – 8 niiden koon mukaan. Syville haavoille annettiin 2 lisäpistettä.
- Hevosen pisteet laskettiin yhteen. Niin saatiin kokonaispistemäärä, joka kuvasti kuolainalueen vauriotilannetta (vauriostatus). Hevoset jaettiin pisteiden perusteella neljään eri ryhmään: ei vaurioita, lievä, kohtalainen tai vakava suuvauriostatus.
- Mahdolliset riskitekijät, kuten kuolaintyyppi, kirjattiin.

JOHTOPÄÄTÖKSET

- Kuolaimiin liittyvät suuvauriot olivat yleisiä ravihevosilla, vaikka näkyvissä ei useinkaan ollut ulkoista verenvuotoa.
- **Suoralla puoltajankuolaimella**, **Crescendolla** tai **suoralla muovikuolaimella** kilpaileilla hevosilla oli suurempi riski kohtalaisesti tai vakavasti vaurioituneeseen suuhun kuin ravikuolaimella kilpaileilla.
- **Tammoilla** oli suurempi riski kohtalaisesti tai vakavasti vaurioituneeseen suuhun kuin ruunilla.

kati.tuomola@helsinki.fi

LÄHTEET:
Tuomola, K., Mäki-Kihniä, N., Kujala-Wirth, M., Mykkänen, A., and Valros, A. (2019) Oral Lesions in the Bit Area in Finnish Trotters After a Race: Lesion Evaluation, Scoring and Occurrence. Front. Vet. Sci. 6:206. doi: 10.3389/fvets.2019.00206.
Tuomola, K., Mäki-Kihniä, N., Valros, A., Mykkänen, A., and Kujala-Wirth, M. (2021) Risk factors for bit-related lesions in Finnish trotting horses. Equine Vet J. 53: 1132– 1140. doi: 10.1111/evj.13401.

RAHOITUS:
Suomen Hippos ry, Suomen Eläinlääketieteen Säätiö, Eläinlääketieteen tutkimuksen tukisäätiö (Mercedes Zachariassen rahasto),Suomen Kulttuurirahasto (Pirkanmaan rahasto), Orionin tutkimussäätiö, Juliana von Wendtin säätiö, Heli Castrén apuraha (SEY, Suomen Eläinsuojelu), Terveyden tutkimuksen tutkijakoulu - Helsingin yliopisto.

Posteri on suomennettu, täydennetty versio englanninkielisestä alkuperäisversiosta